

НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

Факултет „Спорт“

Катедра „Мениджмънт и история на спорта“

С Т А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Спас Богданов Ставрев

Професионално направление: 7.6 Спорт,

Научна специалност: Спорт (Баскетбол и баскетбол 3х3)

Университет за национално и световно стопанство

Относно: Дисертационният труд на тема *“Влияние на стратегиите за устойчиво развитие върху спонсорските отношения във Формула 1”*, с автор Десислава Георгиева Пейчева-докторант в задочна форма на обучение към катедра „Мениджмънт и история на спорта“ в НСА „Васил Левски“, по професионално направление 7.6 Спорт, докторска програма “Теория и методология на спортната наука“ с научен ръководител доц. Иван Сандански, доктор.

Основание за представяне на становището: Участвам в състава на научно жури по защита на дисертационния труд съгласно **Заповед №ЗП-520/03.06.2025 г.** на ректора на НСА „Васил Левски“, проф. Красимир Петков, дн.

Докторантът Десислава Пейчева завършва бакалавър-Икономика и бизнес в УНСС през 2016 г. с компетенции по международно стратегическо управление, Иновации, Икономика на публичния сектор, HR, Корпоративни финанси, Статистика, Маркетинг. От 2016 до 2018 е магистър в International University of Monaco и получава диплома по Спортен бизнес мениджмънт. През м. юни, 2022 г. е зачислена докторант в задочна форма на обучение към катедра „Мениджмънт и история на спорта“. За сравнително младата си възраст има завидна трудова биография, в по-голямата си част в чужбина, като заема мениджърски позиции в компании в Монако и Англия, свързани автомобилните спортове.

В своята спортна кариера също достига до върхови постижения. Още като девойка е четирикратна републиканска шампионка по художествена гимнастика с ансамблите на клуб „Левски“. Световни успехи постига с националния отбор по Естетическа групово гимнастика, а именно: 2012 - става вицесветовна шампионка в Картахена – Испания и печели Световна купа в Германия; през 2013 завоюва Световна купа в България, а следващата година е трета на Световно първенство

във Финландия. От 2014 г. е международен съдия по Естетическа групова гимнастика.

Избраната тема е една абсолютна новост в научните среди в България и е предизвикателство и отговорност, както за докторанта, така и за научния ѝ ръководител.

Дисертационният труд е в обем от 220 страници. Литературните източници са 260. От тях само 6 са на кирилица, 185 на латиница, което е забележителен брой за чуждестранни източници (съвсем разбираемо, с оглед изследваната тематика) и са ползвани 74 други източника и уеб сайта. Изследването е онагледено с 14 таблици и 29 фигури. Трудът е структуриран отлично. Сам по себе си обстояният холистичен литературен обзор е изключително ценен, информативен, обстоен и всестранен за проблематиката за специалистите, заинтересованите и буди интерес за този не толкова познат спорт в България Формула 1. Интересни са обобщенията на мненията за спонсорството през погледа на отборите и на фирмите. От него ясно личи експертността на докторанта, свободата на боравене с фактологията и терминологията и детайлното познаване на структурата и отношенията във Ф1. Хипотезата е формулирана добре, с оглед нарастващите очаквания към фирмите и спортните организации, да се проучи влиянието на концепцията за устойчиво развитие върху спонсорските отношения в контекста на съществуването на Ф1.

Целта на изследването е установяване на връзките между концепцията за устойчиво развитие в корпоративните стратегии, политики и практики в спонсорските отношения във Ф1. Поставени са 6 задачи, които се решават с прилагането на качествени (литературен обзор, изследване на единични случаи (кейс стъди), полуструктурирани и фокусирани интервюта, контент анализ на източниците, наблюдение в реален контекст) и количествени методи (анкетно проучване и статистически методи на обработка). Планирани и извършени са 7 интервюта с продължителност от 40-45 мин. с висши мениджъри на 6 отбора (по 2 от челните, средните и по-назад класирани отбори в шампионата на Ф1) и едно с главния мениджър „Комерсиални партньорства“ на Ф1. Това само по себе си изисква изключителна подготовка и познания по темата, комуникативност, ниво на подготвеност на интервюиращия и не на последно място умения и капацитет за получаване на нужната информация. Разбираемо, в този високо технологичен и конкурентен сектор са спазени всички изисквания за конфиденциалност на участниците, като се гарантира поверителността на събраната информация при проучването. Подчертани са ограниченията на самото изследване-получена е информация само от мениджърите на спонсорските отношения, нивото на конфиденциалност и ограничения на предоставената информация от фирмите, както и лимитирания брой спонсориращи фирми (26).

Всички резултати са кодирани в софтуерната програма NVIVO10 и подложени на статистическа обработка.

С получените емпирични резултати докторантът борави компетентно, аналитично и логически. Всички те са представени нагледно в табличен вид и с фигури. Посочени са моделите, методите и критериите на спонсорството в тази сфера. Разкрита е връзката между устойчивото развитие на ООН и приноса на Ф1 за постигането на целите, поставени от ООН до 2030 г. в изготвена таблица. Докторанта установява 4 от 7 „стейкхолдери“ във Ф1 с характеристики за устойчиво развитие-*дефинитивен, доминиращ, дискретен и пасивен*, като *дефинитивният* се проявява като доминиращ. Систематизирани са мненията на мениджърите във Ф1 относно устойчивото развитие и са установени многостранните схващания за устойчивото развитие от управляващите тези процеси. Посочени са трудностите за прилагане на универсални изисквания-културни, географски, икономически, социални и т.н. Констатираны са различията в заплащането по полове, като всичко това е илюстрирано в таблица. Изготвени са критерии за оценка на спонсорските отношения във Ф1. Систематизирани са дейностите в посока устойчиво развитие за всяка една фирма, с хоризонт 2030 с посочването на основните аспекти, което е сериозен изследователски принос. От изследваните 26 фирми-спонсори е установен най-голям интерес за спонсорство от сектора на технологичните фирми, следвани от тези за луксозни стоки (с уговорката за отказ на фирми от енергийния, автомобилния и хазартния сектор да участват в изследването). Изследвано и установено е нивото на интеграция на политики за устойчиво развитие на компаниите спонсори във Ф1 (като добър пример е посочен спонсорският пакет на Скудерия Ферари). Установена е рамка от критерии в 4 основни направления на устойчивото развитие на Ф1, както и категоризация на критериите на спонсорските програми-водец е екологичния, следван от икономическия, социалния и институционалния критерии. Най-значим принос на труда е изготвената таблица, систематизирана рамка за планиране и реализация на спонсорските отношения във Ф1, която се базира на ангажменти за постигане на целите за устойчиво развитие, кореспондиращи със 17-те цели за устойчиво развитие на ООН до 2030 г.

Дисертационният труд завършва с изводи, към всяка една от поставените задачи от 1 до 5, като общо са 21 (би могло някои да се обединят) и препоръки, от научно-изследователски характер (3), от практически характер (8) и препоръки към спонсорите (7).

Докторантът е изложил резултати от свои изследвания в 2 публикации-1 самостоятелна и 1 в съавторство. И двете са на английски.

Авторефератът отразява напълно съдържанието на изследователския труд. Не е установено плагиатство при проверка, чрез софтуерната програма Stike Plagiarism (*Служебна бележка с изх. №P1-326/15.05.2025*).

Препоръката ми е цялото изследване, с оглед професионалната област и обхват, актуалността и обществената значимост на проблематиката и достъпност до заинтересованите среди, да бъде представено и на английски език, след което да достигне до участващите в интервютата мениджъри и 26-те фирми-спонсори.

След всичко в гореизложеното становище от мен, напълно убедено мога да предложа на членовете на научното жури да оценят заслужено качествата и приносите на този актуален дисертационния труд на Десислава Георгиева Пейчева и да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „*доктор*“ в професионално направление 7.6 Спорт, докторска програма “Теория и методология на спортната наука“.

Дата: 16 юли, 2025 г.

Изготвил становището:.....
(проф. д-р Спас Ставрев)

NATIONAL SPORTS ACADEMY „VASIL LEVSKI“

Faculty of Sport

Department of History and Management of Sport

OPINION

From: *Prof. Dr. Spas Bogdanov Stavrev*

Professional direction: *7.6 Sport*

Scientific specialty: *Sports (Basketball and 3x3 basketball)*

University of National and World Economy

About: The dissertation on the topic *"Impact of sustainable development strategies on sponsorship relations in Formula 1"*, with author Desislava Georgieva Peycheva - doctoral student in part-time study at the Department of "Management and History of Sports" at the National Sports Academy "Vasil Levski", in the professional field 7.6 Sport, doctoral program "Theory and Methodology of Sports Science" with scientific supervisor Assoc. Prof. Ivan Sandanski, Ph.D

Grounds for presenting the opinion: I participate in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation work according to Order No. ZP-520/03.06.2025 of the rector of the National Sports Academy "Vasil Levski", Prof. Krasimir Petkov, D.Sc.

Doctoral student Desislava Peycheva graduated with a Bachelor's degree in Economics and Business at the University of National and World Economy in 2016 with competencies in international strategic management, innovation, public sector economics, HR, corporate finance, statistics, marketing. From 2016 to 2018, she received a master's degree from the International University of Monaco and received a diploma in Sports Business Management. In June 2022, she was enrolled as a part-time doctoral student in the Department of Management and History of Sports. For her relatively young age, she has an enviable work history, mostly abroad, holding management positions in companies in Monaco and England related to motor sports. In her sports career, she also achieved great achievements. Even early on as young girl, she already was a four-time republican champion in rhythmic gymnastics with the ensembles of the "Levski" club. She achieved world successes with the national team in Aesthetic Group Gymnastics, namely: 2012 - became vice world champion in Cartagena - Spain and won the World Cup in Germany; in 2013 she won the World Cup in Bulgaria, and the following year she was third at the World Championship in Finland. Since 2014 she has been an international judge in Aesthetic Group Gymnastics.

The chosen topic is an absolute novelty in scientific circles in Bulgaria and is a challenge and responsibility for both the doctoral student and her scientific supervisor.

The dissertation is 220 pages long. The literary sources are 260. Of these, only 6 are in Cyrillic, 185 in Latin, which is a remarkable number for foreign sources (quite understandable, given the research topic) and 74 other sources and websites were used. The study is illustrated with 14 tables and 29 figures. The work is structured excellently. In itself, the comprehensive holistic literary review is extremely valuable, informative, comprehensive and comprehensive for the issue for specialists, those interested and arouses interest in this not so well-known sport in Bulgaria, Formula 1. The summaries of opinions on sponsorship from the perspective of the teams and companies are interesting. It clearly shows the expertise of the doctoral student, the freedom to handle facts and terminology, and the detailed knowledge of the structure and relationships in F1. The hypothesis is well formulated, in view of the growing expectations towards companies and sports organizations, to study the influence of the concept of sustainable development on sponsorship relationships in the context of the existence of F1.

The aim of the study is to establish the links between the concept of sustainable development in corporate strategies, policies and practices in sponsorship relations in F1. 6 tasks have been set, which are solved by applying qualitative (literature review, case studies, semi-structured and focused interviews, content analysis of sources, observation in a real context) and quantitative methods (survey and statistical processing methods). 7 interviews with a duration of 40-45 min were planned and carried out with senior managers of 6 teams (2 each from the top, middle and lower ranked teams in the F1 championship) and one with the General Manager "Commercial Partnerships" of F1. This in itself requires exceptional preparation and knowledge of the topic, communication skills, level of preparation of the interviewer and last but not least skills and capacity to obtain the necessary information. Understandably, in this highly technological and competitive sector, all requirements for participant confidentiality were met, ensuring the confidentiality of the information collected during the study. The limitations of the study itself are highlighted - information was obtained only from the sponsorship relationship managers, the level of confidentiality and restrictions on the information provided by the companies, as well as the limited number of sponsoring companies (26).

All results were coded in the NVIVO10 software program and subjected to statistical processing.

The doctoral student handles the obtained empirical results competently, analytically and logically. All of them are presented clearly in tabular form and with figures. The models, methods and criteria of sponsorship in this area are indicated. The relationship between the UN's sustainable development and F1's contribution to

achieving the goals set by the UN by 2030 is revealed in a prepared table. The doctoral student identifies 4 out of 7 "stakeholders" in F1 with characteristics for sustainable development - definitive, dominant, discrete and passive, with the definitive one appearing as dominant. The opinions of F1 managers on sustainable development are systematized and the multifaceted perceptions of sustainable development by those managing these processes are established. The difficulties in implementing universal requirements - cultural, geographical, economic, social, etc. are indicated. Differences in pay by gender are noted, all of which is illustrated in a table. Criteria for assessing sponsorship relationships in F1 are prepared. The activities towards sustainable development for each company have been systematized, with a horizon of 2030 indicating the main aspects, which is a serious research contribution. Of the 26 sponsoring companies surveyed, the greatest interest in sponsorship was found in the technology sector, followed by those for luxury goods (with the stipulation that companies from the energy, automotive and gambling sectors refused to participate in the study). The level of integration of policies for sustainable development of sponsoring companies in F1 has been studied and established (the sponsorship package of Scuderia Ferrari is cited as a good example). A framework of criteria in 4 main areas of sustainable development of F1 has been established, as well as a categorization of the criteria of sponsorship programs - the leading one is the environmental one, followed by the economic, social and institutional criteria. The most significant contribution of the work is the prepared table, a systematized framework for planning and implementing sponsorship relationships in F1, which is based on commitments to achieve sustainable development goals, corresponding to the 17 UN Sustainable Development Goals by 2030.

The dissertation work ends with conclusions for each of the tasks from 1 to 5, a total of 21 (some could be combined) and recommendations of a scientific and research nature (3), of a practical nature (8) and recommendations to sponsors (7).

The doctoral student has presented the results of his research in 2 publications - 1 independent and 1 co-authored. Both are in English.

The abstract fully reflects the content of the research work. No plagiarism was found when checking using the Stike Plagiarism software program (*Official memo with issue No. P1-326/15.05.2025*).

My recommendation is that the entire study, in view of the professional field and scope, the relevance and public importance of the issues and accessibility to interested circles, be presented in English as well, and then reach the managers participating in the interviews and the 26 sponsoring companies.

After everything in the above statement from me, I can fully convince myself to propose to the members of the scientific jury to duly assess the qualities and contributions of this current dissertation work of Desislava Georgieva Peycheva and to award her the educational and scientific degree of "*doctor*" in the professional field 7.6 Sport, doctoral program "Theory and Methodology of Sports Science".

Date: 16 July , 2025

Prepared the opinion:.....
(Prof. Dr. Spas Stavrev)